

Satsning på patientsäkerhet ska rädda många liv

Sverige ska ha »världens säkraste vård«. Målet ska nås genom att alla landsting satsar långsiktigt på att minska vårdskadorna.

Varje år beräknas 90 000 patienter, omkring en tiondel av alla som vårdas på svenska sjukhus, bli skadade i samband med vården. Omkring 3 000 av dem skadas svårt eller dör.

Siffrorna för Sverige är framtagna på basis av amerikanska och danska patientsäkerhetsstudier.

Nu ska alla landsting och regioner tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) satsa särskilt på patientsäkerhet. Satsningen presenterades av SKL förra veckan. Den ska fokusera särskilt på vårdrelaterade infektioner, fel i läkemedelsanvändning samt fallskador och trycksår i vården.

Något samlat och jämförbart mått på patientsäkerhet finns inte.

För vårdrelaterade infektioner finns dock nätverket Stramas punktprevalensstudie som baslinjemått. Enligt den har i genomsnitt närmare 10 procent av alla antibiotikabehandlade patienter på sjukhus en vårdrelaterad infektion. Ett konkret mål med den

Foto: Camilla Cherny/Scanpix

Patientsäkerhetsarbetet ska bland annat fokusera på fel i läkemedelsanvändning och vårdrelaterade infektioner.

nya satsningen är att halvera andelen sådana infektioner före utgången av år 2009.

– Om vi skulle nå målet 5 procent skulle vi bli bäst i världen på just det, säger Carina Svensson, handläggare på SKL.

Då, 2009, ska också varje sjukhus ha fått ett system för att följa andelen vårdrelaterade infektioner.

Andra uppföljningsmål ska tas fram i samarbete med landstingen och med hjälp av bland annat kvalitetsregister.

Inom varje problemområde (se ruta nedan) ska expertgrupper under hösten definiera åtgärder. På infektionssidan

är några redan definierade.

För att satsningen ska bli verklighet måste den föras ut i hela sjukvården via landstingsledning och verksamhetschefer och ut till varje vårdenhet.

– Om man frågar hundra läkare skulle nittiofem säga »det där gör vi redan idag«. Men om vi tittar i journaler och följer upp om man gjort precis allt man ska göra kommer man att finna att man inte gjort det med alla patienter. I Danmark har man upptäckt att man gjort allt i endast 50 procent av fallen, säger Carina Svensson.

Arbetet är långsiktigt, men under de närmaste två åren väntas en intensiv uppbyggnadsperiod, enligt Carina Svensson. Inga särskilda medel är anslagna.

– På sikt räknar man med att spara pengar.

Den svenska satsningen är inspirerad av den amerikanska kampanjen »Save 100K« som hade målet att rädda 100 000 liv och som enligt beräkningar räddade 122 000 patienters liv. En liknande satsning startade i Danmark i april i år, se <www.operationlife.dk>.

Elisabet Ohlin

AVTALSFRÖRELSAN 2007

Lokalt avvikelseavtal på gång i Västra Götaland

Ett lokalt avstegsavtal för Västra Götalandsregionen kan vara nära.

– Vi har fått ett förslag som vi ska titta på. Det är ett stort genombrott, säger Christina Berntsson, ordförande i Läkarföreningar i Väst (LIV), som samlar de fyra lokalaföreningarna i regionen: Göteborg, Nordvästra Götaland, Skaraborg och Älvsborg södra.

– Men vi är inte klara med vår interna process, och sedan ska ju förhandlingsdelegationen titta på det också, säger Christina Berntsson.

Eftersom fler lokala avstegsavtal i arbetstidsfrågan har blivit knäckfråga i årets centrala avtalsförhandlingar kan ett eventuellt avtal i Västra Götaland betyda mycket.

– Det är jättepositivt. Kan vi få ett avtal i en av de stora regionerna så kanske det kan lossna både lokalt på andra ställen och centralt, säger Eva Nilsson Bågenholm, Läkarförbundets ordförande.

Elisabet Ohlin

Ingen resolution om Irakhjälp

Det blir ingen resolution om medicinsk hjälp till Irak. Irakiska läkare i Sverige hade målsättningen att samla svenska organisationer och myndigheter som t ex Sida och Röda Korset kring sjukvårdsbistånd i ett gemensamt dokument. Men missförstånd, olika rutiner och formaliteter gjorde att en resolution aldrig var möjlig. Det handlade inte om oenighet kring innehållet i resolutionen; alla stod nu till exempel bakom formuleringar om Kurdistan, se LT nr 39/2007.

– Vi kan inte skriva under en resolution, eftersom jag då talar om att vi ska samarbeta. Alla våra insatser måste planeras tillsammans med våra medarbetare som är på plats i Irak, säger Christer Zettergren, Röda Korsets generalsekreterare.

Idén bakom en resolution kom från några läkare från Kurdiska läkarsällskapet i Sverige, KLS, och Irakiska medicinska föreningen, som bildat en sjukvårdskommitté för frågan.

– Läget är inte låst, vi ska diskutera med den irakiska ambasadören som tog initiativ till arbetet och med våra föreningar för att se hur vi ska gå vidare, säger läkaren Nawzad Saleh.

Agneta Borgström

■ FAKTA Satsningens sex områden:

- **Urinvägsinfektioner:** förebyggs bland annat genom att urinkateterbehandling ordinerar av läkare och genom rätt indikation för och val av antibiotika samt slutet urinuppsamlingssystem.
- **Infektioner vid central venkateter:** förebyggs bland annat genom optimalt insticksställe och steril inläggnings-teknik.
- **Sårinfektioner efter operation:** förebyggs bland annat genom kontroll av blodssockernivå och kroppstemperatur.
- **Felaktig läkemedelsavstämning vid vårdövergång:** förebyggs genom att aktuell läkemedelslista tas fram vid inskrivning, att förändringar under vårdtiden dokumenteras och att aktuell lista går igenom vid utskrivning.
- **Fallskador.** Åtgärder ej definierade.
- **Trycksår.** Åtgärder ej definierade.